

ABSTRAKT WZORCOWY

Zapadalność: Syndrom zatorowości płynem owodniowym (ang. amniotic fluid embolism, AFE) jest katastrofalnym w skutkach powikłaniem ciąży i wczesnego okresu połogu. W licznych pracach kazuistycznych opisano obraz kliniczny tego schorzenia oraz zmienny stopień skuteczności wdrażanych metod leczenia objawowego. W piśmiennictwie wskazuje się rozbieżne dane dotyczące zapadalności na AFE i związanej z nim umieralności. Jedną z prawdopodobnych przyczyn tej niespójności jest brak czułych i swoistych narzędzi jednoznacznego identyfikowania zatorowości płynem owodniowym, prowadzący do zaniżania lub zawyżania statystyk. Niezależnie od różnic w raportowanych wskaźnikach zachorowalności i umieralności, zatorowość płynem owodniowym jest zagrażającym życiu powikłaniem, cechującym się wysoką chorobowością i umieralnością wśród ciężarnych. Jest to piąta z kolei najczęstsza okołoporodowa przyczyna śmierci matek na świecie.

Rozpoznanie: Rozpoznanie zatorowości płynem owodniowym wciąż pozostaje kliniczną diagnozą różnicową opartą na obserwacji złożonego zespołu szybko rozwijających się objawów, takich jak zapaść sercowo-naczyniowa, ostra lewokomorowa niewydolność serca z obrzękiem płuc, rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe oraz zaburzenia neurologiczne. Biorąc pod uwagę znaczną chorobowość i śmiertelność związane z tą chorobą, zalecana jest szczególna czujność diagnostyczna. Do postulowanych czynników ryzyka wystąpienia zatorowości płynem owodniowym zalicza się: silnie natężoną czynność skurczową macicy podczas porodu, uraz, wielorództwo, zaawansowany wiek ciążowy oraz zaawansowany wiek matki. Jednakże u wielu pacjentek, u których wystąpiła zatorowość płynem owodniowym, nie stwierdzono wymienionych czynników ryzyka.

Postępowanie: Optymalnym sposobem postępowania w przypadku zatoru płynem owodniowym jest podejście wielospecjalistyczne. Nie istnieją żadne, w tym farmakologiczne, protokoły zapobiegania i leczenia AFE, a terapia podtrzymująca obejmuje zazwyczaj agresywne jednoczesowe leczenie różnych rodzajów wstrząsu. W artykule przedstawiono obraz kliniczny zespołu zatorowości płynem owodniowym, jak również aktualne opinie dotyczące jego patofizjologii, diagnostyki oraz leczenia.